

de andre Ændringsforslag. Det er klart, at hvilket som helst af de andre Ændringsforslag der saa end bliver vedtaget, eller om alle Ændringsforslagene blive forkastede, saa vil det staa en Godseter frit for paany at bortfæste de ledige Gaarde og bortfæste dem endog til Fremmede og derefter at sælge dem til disse med fuldstændig Forbigaaelse af Fæstefamilierne og endda at bevare Inddragelsesretten. Men det vilde være fuldstændig affkaaret, naar vort Ændringsforslag blev vedtaget, forsaavidt man overhovedet vilde benytte Inddragelsesretten efter Loven af 1861. Det er altsaa saa langt fra, at Vedtagelsen af vort Ændringsforslag, som paastaet, skulde stille de nuværende Fæstere mindre gunstig, at det tværtimod vil stille dem gunstiger, end de ere stillede i dette Dilemma, og gunstiger, end de ville blive stillede ved Vedtagelsen af hvilket som helst af de andre Ændringsforslag. — S og for sig er ogsaa den Antagelse, synes det mig, yderst urimelig, at en Godseter, som først har bestemt sig til at sælge, skulde afvente Fæsteledighed for at faae solgt, og jeg kan paa dette Punkt paaheraabe mig den høitærede Indenrigsministers Udtalelser. Han sagde — og deri havde han fuldkommen Ret —, at, naar man først er kommen over det Bærfte, nemlig over det at bestemme sig til at adskille sin hidtil samlede Eiendom, saa ønsker man intet hellere end hurtigt muligt at blive af med Stumperne. Men er da nu det at vente paa Fæsteledighed Maaden til hurtigt muligt at blive af med Levningerne paa? Den høitærede Minister har, om jeg ikke feiler, omtalt et Tilfælde fra sin Erfaringskreds, hvori et saadant Fæste havde vedværet i nogle og halvsjerdfindsthye Aar, og jeg kan paavise Tilfælde, hvori Forholdet i alt Fald varede over 50 Aar. Det at afvente, at Gaarden bliver fæsteledig, førend man sælger, er selvfølgelig i Virkeligheden ikke Midlet til hurtigt muligt at blive af med Fæstegaarden paa et stort Gods. Jeg tror saaledes, at de Indvendinger, som hentes herfra, faarne fornøden Grund, ligesom jeg beder fastholdt, at de nuværende Fæstefamilier blive gunstigt stillede ved Vedtagelsen af Ændringsforslaget under Nr. 14.

Striden imellem de andre Ændringsforslag skal jeg ikke blande mig særlig i. Men, da jeg har fremført en Anke særlig imod Udvalgets Flertalsforslag, maa jeg dog sige, at det ærede 6te kongevalgte Medlems (Ussing) Udtalelse om, hvad der skulde staa i dette Forslag, men som efter hans egen Erkjendelse dog ikke staar deri, i Virkeligheden ikke kan berolige mig, navnlig naar jeg ser hen til, hvorledes man tidligere ved Anvendelsen af lignende indskrænkende Love har hængt sig i Bogstaven for at komme til den rette Fortolkning og ingenlunde har set hen til, hvad der var Tanken, dengang da den paagældende Lov blev forhandlet i Rigsdagen. En anden og kort Bemærkning, som jeg skal tillade mig overfor min ærede Gjenbo, det 2det Medlem for 2den Kreds (Varlen), er den, at jeg selvfølgelig maa erkende den store Banffelighed, som der vil være ved, overensstemmende med Indenrigsministerens Forslag under Nr. 19, at have en Gjennemsnitspris konstateret — det er Noget, som er uimodsigeligt —, men at jeg dog tillige maa henstille til det ærede Medlem, om det da skulde være lettere for den af ham faarne Dommer, nemlig Indenrigsministeren, at faae konstateret, hvad der skal anses for at være „billigt og antageligt Salgstilbud“. Jeg tror, at disse Udtryk ere i den Grad syvende, at Banffeligheden ved at faae noget Saadant konstateret vil blive langt større end den Banffelighed, som han med fuld Ret paaviste, at der vilde være ved at faae det af ham Dmtalte konstateret.

Jeg smigrer mig, som sagt, med det Haab, at de to saaledes, fra forskjellige Sider sete, mindre antagelige Forslag vilde øde hinanden op, og at man enes om at vedtage det eneste af de foreliggende Forslag, som i mine Tanker efter Alt, hvad jeg endnu har hørt, fyldestgjør det, som man egentlig vil, nemlig Dphøret af Præmien, hvor Billigheden ophører.

Formanden: Det 2det Medlem for 5te Kreds har Ordet for en kort Bemærkning.